

dile kolay tam 66 yıl

Dünya ölçeğinde çok az, ülkemizde ise bir başka benzeri olmayan ve 65 sene hiç ara verilmeden başarıyla düzenlenen büyük bir bilim şöleni olan Türkiye jeoloji Kurultaylarının 66.sını gerçekleştirmenin heyecanını, coşkusunu onurunu mutluluğunu ve de gururunu yaşıyoruz.

Bu duyguları bizlere yaşatan, İhsan Ketinleri, Malik Sayarları, Necdet Egeranları, Fuat Baykalları, Hamit Nafiz Pamirleri, Şakir Abdüsselamoğullarını, Nuriye Pınarları, Mehlika Tasmanları, Orhan Bayramgilleri, Mehmet Akartunaları, Samime Artüzleri, Kemal Lokmanları, Ernst Chaputları ve isimlerini sayamadığımız nice Anadolu Aydınlanmacısı bilim insanlarını saygıyla anıyor, onların başlattığı, dogmaya ve hurafeye karşı “bilimle aydınlanmayı” ilke edinen ve bu ilkeyi bilimle, emekle, inatla ve umutla günümüzde sürdüren Jeoloji Mühendisleri Odasına da teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Bilindiği üzere, bu sene 66. Kurultayımızın ana teması “Deprem ve Etik” olarak belirlenmiş ve çalışmalarımız bu ekseninde yürütülmüştür. Bu bağlamda, Kurultayımızda deprem ve etik konularının yanı sıra, jeoloji mühendisliğinin bilim ve mühendislik alanlarındaki gelişmeler ve uygulamalar, yani doğal kaynaklar ve bunların insanlık lehine kullanımı, doğa olaylarının insan eli ile afet haline gelmesi, çevre kirliliği ve küresel iklim değişikliği kaynaklı sorunların neden oldukları olumsuz etkilerin yanı sıra, nüfustaki artışla birlikte gelişen hızlı ve çarpık kentleşme, su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve yönetimiyle ilgili sorunlar, mega mühendislik yapılarının inşası vb. gibi olgular; bu sorunların çözümü, sağlıklı ve güvenilir bir çevrede yaşanması gibi ana konular meslek ve genel kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Değerli meslektaşlar,

Hepimizin bildiği gibi, deprem bir doğa olayıdır. Dünyada her yıl on yıkıcı depremde, 20 bin civarında can kaybı ve büyük ekonomik yıkımlar yaşanıyor. Yine her yıl 12 milyon küçük deprem oluşuyor. Bu doğa olayı, sadece felaketler yaratmıyor. Verimli ovalar, kimi maden yatakları, sıcak su kaynakları, göller vb. nimetler de depreme neden olan tektonik hareketler, artık popülerleşen adıyla faylar sayesinde oluşabiliyor. Bir anlamda yer kabuğunun kendisini yenilemesini ve canlı kalmasını sağlayan bir doğa olayı deprem. Peki, nasıl oluyor da bu doğa olayı felakete dönüşebiliyor?

Tarih ders almasını bilmeyenler için elbette tekerrürden ibarettir. Oysa, insan yaşadıklarından ders çıkarıp sonrası için önlemler oluşturabilme yeteneğiyle diğer canlılardan ayrılıyor. İnsan doğayı sadece üç boyutta algılayan bir yaratık değildir. Aynı zamanda, kuşaktan kuşağa aktarılan yaşanmışlıklarıyla deneyimleriyle, sonuçta tarih bilinciyle yaşamını devam ettirmeyi kurgular ve gerçekleştirir.

Bilim, insanın doğayla ilişkisinde elde ettiği bu deneyimlerin sistematize edilmesi, kavramsallaştırılması, kurallarının araştırılması ve bulunması anlamına geliyor. Doğa olaylarının temelinde yatan yasaların araştırılması bilimin konusunu oluşturuyor. Mühendislik

bu yasaların insan yararına kullanılmasını anlatıyor. Yani bilim, somutun zenginliğinde bir soyutlama çabasıysa; mühendislik, soyutun somutlanmasını ifade ediyor. İnsan, bildikçe ve öğrendikçe, doğayla ilişkisini olumlayabiliyor. Bu anlamda, doğaüstü güçlere tutsaklıktan bağımsızlaşıyor, özgürleşiyor. Sonuçta, doğanın edilgen bir yaratığı olmaktan sıyrılıp, insanlaşıyor. İnsanın insanlaşması, “bilme” ve “yapabilme” özellikleriyle birlikte gelişiyor.

Toplumların deviniminde önemli bir unsur olan üretici güçler de bilimdeki kuramsal ve uygulamalı ilerlemelerden etkilenecek gelişiyor. Üretici güçlerin gelişimi üretim biçiminin, giderek toplumsal düzenin değişimine yol açıyor. Bu süreç, insanoğlunun düşünsel evrimine de yansıyor. Doğa olayları karşısında çaresiz kalan insanın, sihrisel düşünüşünden, dinsel düşünüşe ve nihayet akla, gözleme, deneye ve sorgulamaya dayalı bilimsel düşünüşe bu evrimle varılıyor.

Günümüzden yaklaşık 2500 yıl önce, doğa olaylarını doğanın içinden, akıl ve gözleme dayanarak açıklamaya çalışan Tales’lerin, Anaksimandros’ların, Anaksimenes’lerin yaşadığı, bu anlamda bilim ve felsefe-

nin anayurdu sayılan bu topraklarda depremin hala “takdiri ilahi” ve “Tanrının gazabıyla” açıklanmaya çalışılması, sorunun temelini ve büyüklüğünü ortaya koymaktadır. Temel bilgilere olan ilginin giderek azalmasını ve bu arada dogmayı ve bilgiyi de sorgulayan felsefenin zorunlu ders olmaktan çıkartılmış olmasını ancak bu çerçevede değerlendirebiliriz. Aynı şekilde doğa olaylarının temelinde yatan maddi nedenleri araştıran ve 1930’larda liselerde okutulan jeolojinin eğitim programlarından çıkartılmış olması son yıllarda Fizik, Biyoloji, Kimya ve Matematik alanlarında büyük erozyonlar yaşanmasının öncüsü olmuştur. Özellikle, gençler, üniversite tercihlerinde temel bilimlere yönlendirilmez ve cesaretlendirilmezse, önümüzdeki birkaç on yıl içerisinde, mühendislik ve tıp gibi uygulama alanlarında büyük boşlukların doğması kaçınılmaz olacaktır. Bu bağlamda, Albert Einstein’in “Benim gözümden dünya” adlı eserinde belirttiği gibi “Bilim eğer gelişmek istiyorsa, pratik hiçbir zaman amacı hedef olarak belirlememelidir. Genel bir prensip olarak, bilgi ve onun meydana getirdiği yöntemler en çok dolaylı olarak pratik sonuçları doğurur ve bu sonuçlar çoğunlukla birkaç nesil geçmeden ortaya

çıkılmaz. Bilimin ihmal edilmesi, fikir işçisinin yeni ufuklar açmak ve yeniliklere uyum sağlamak için ihtiyaç duyduğu, bağımsız bakış açısı ve değerlendirme yeteneğini köreltir.”

Değerli Meslektaşlar,

Yaşanan tüm olumsuzlukların aşılması akla ve bilime ve ETİĞE dayalı bir felsefi temeli ve felsefeyle sorgulanan akılcı ve bilimsel bir yaklaşımı zorunlu kılıyor. Çünkü akıl ve bilim sömürü ve rant için araç olabiliyor. Yetmiyor, emeğe, eşitliğe, adalete ve barışa dayalı bir siyasal iklimin yeşermesi gerekiyor. Akıl bilim ve mühendislik ancak böylesi bir iklimde insanı doğanın, doğayı insanın ve nihayet insanı insanın esaretinden kurtaracak, özgürleştirecektir.

Kurultayımızın eş başkanı Orta Doğu Teknik Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Asuman Türkmenoğlu, MÜDEK akreditasyon çalışmaları kapsamında görevli olduğu için aramız-

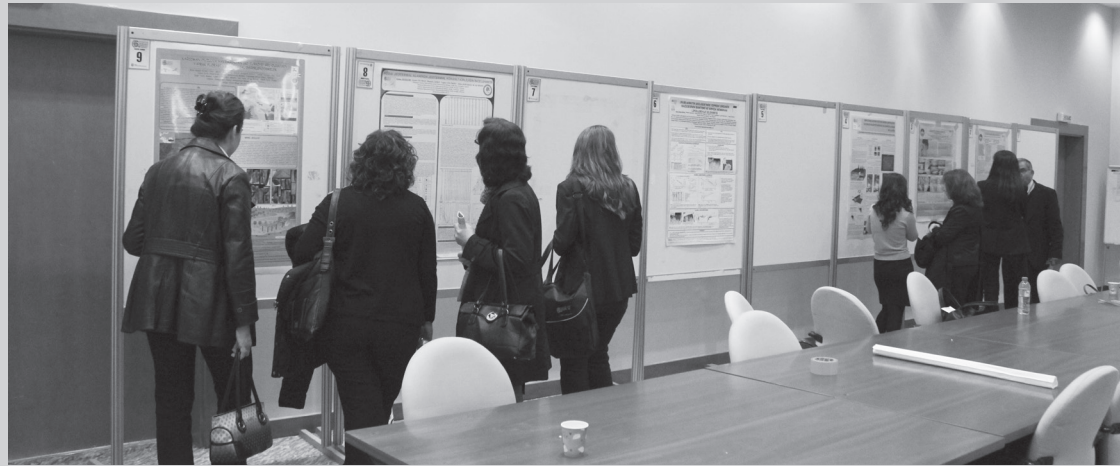
da bulunamamıştır. Kendilerinin iyi dileklerini iletirken,66. Türkiye jeoloji kurultayımızda katılımcıların sunacağı bildiri ve görüşlerin insan doğa ilişkisinin felsefenin, aklın ve bilimin ışığında düzenlenmesi ve bilimin topluma içselleşmesi sürecine katkılar sağlamasını diler Kurultayımızın düzenlenmesinde bizlere her aşamada destek olan TMMOB JMO yönetim kurulu ve çalışanlarına, Oturum yürütücülerine, sözlü ve poster sunumları ile bilimsel etkinliğimizin seviyesini yükselten sevgili meslektaşlarımıza, kurultayımızı izleyecek olan meslektaş ve öğrencilerimize, kurultayımızda ev sahipliği yapan Orta Doğu Teknik Üniversitesi yönetimine şükranlarımızı sunar,Kurultayımızın başarılı geçmesini temenni ederiz.

Nice yıllara...

Saygılarımızla....

66.TÜRKİYE JEOLJİ KURULTAYI DÜZENLEME KURULU

Poster Ödülleri

66. Türkiye Jeoloji Kurultayı'nda düzenlenen poster yarışmasında derece alan sunumlara ödülleri verildi. Kurultayda, ilk üç dereceyi alan posterler şöyle:

1. Van ili kentsel gelişimi için CBS tabanlı jeolojik ve jeoteknik alan seçimi
Öznur Şahin, Eren Akköprü, Levent Selçuk
2. Geç Pleyistosen-Holosen Hazar Göl'ü çökel

kayıtlarında sedimantolojik ve jeokimyasal özellikler, Doğu Anadolu, Türkiye
Tuğçe Nagihan Arslan, K.Kadir Eriş, Dicle Bal Akkoca, Namık Çağatay, Emre Damcı, Dursun Acar

3. Balçova jeotermal sahasının hidrotermal alterasyon verilerinin değerlendirilmesi
Mine Alacalı